

Vedlegg 2
Konsesjon og konsesjonsvilkår

TILLATELSE

FOR

HELGELAND KRAFTLAG A/L

**TIL Å ERVERVE FALLRETTIGHETER I TVERRÅVASSDRAGET
I RANA KOMMUNE OG TIL REGULERING AV RAUVATN M. V.**

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 21. DESEMBER 1967)

Ved kongelig resolusjon 21. desember 1967 er bestemt:

- «1. I medhold av ervervs- og vassdragsreguleringslovene av 14. desember 1917 tillates Helgeland Kraftlag A/L å erverve fallrettigheter i Tverråvassdraget i Rana kommune å regulere Rauvatn i samme vassdrag og å nytte den innvunne vasskraft i 2 m ensidig fall så lenge eieren ikke ønsker å nytte sin del av vasskraften, i det vesentlige i samsvar med søknad av 6. juli 1961 og under forutsetning og på vilkår som foreslått i Industridepartementets tilråding av 21. desember 1967.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Rauvatn i samsvar med utkast inntatt i Industridepartementets tilråding av 21. desember 1967, som gjeldende inntil videre.»

Betingelser

for tillatelse for Helgeland Kraftlag A/L til erverv av fallrettigheter i Tverråvassdraget i Rana kommune og til regulering av Rauvatn i samme vassdrag.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 21. desember 1967.)

1.

Selskapets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende departements godkjennelse andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse herom skal påføres aksje- eller partsbrevene i det norske, engelske, franske og tyske språk.

Selskapets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjennelse.

2.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for stat eller kommune etter post 6, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i nærværende post omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt, stor kr. 200 pr. dag, som vedkommende frister oversittes.

3.

Konsesjonæren skal ved drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for

bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg til sammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

4.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

5.

Anvendes vasskraften til produksjon av elektrisk energi, må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende departement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi.

6.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inn-til 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vassfallet etter den foretatte utbygging og regulering kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement. Staten forbeholder rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for

eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn, som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

7.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 1,50 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging og regulering kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 3 pr. nat.-hk beregnet på samme måte.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vasskraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

8.

Anleggene skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand.

Deres vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

9.

Når 50 år er forløpet fra konsesjonens datum tilfaller vassfallet med alle de innretninger hvorigjennom vatnets løp og leie forandres, så som damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m. m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjon med tilhørende maskineri og annet tilbehør samt arbeiderboliger og andre bygninger, som hører med til kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til kraftanlegget avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten, kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning

eller forlange fjernet innen en av departementet fastsatt frist.

Anlegget med installert maskineri skal ved konsesjonstidens utløp være i full driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

10.

Reguleringskonsesjonen gjelder i 50 år fra konsesjonens datum. Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Ved utløpet av den i reguleringskonsesjonen fastsatte tid har staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse reguleringsanleggene med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til reguleringen. Hvilke bygninger og innretninger staten kan forlange avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

11.

I det 35. år etter konsesjonens datum skal staten kunne innløse det hele anlegg i den utstrekning hvori det etter post 9 tilfaller staten og etter post 10 kan kreves avstått ved konsesjonstidens utløp. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. og 20. år deretter ha samme adgang. Bestemmelse om innløsning må være meldt konsesjonæren 5 år i forvegen. Innløsningssummen skal bestemmes således at vassfallet med tilhørende regulering, grunnstykker, rettigheter samt vassbyggningsarbeider og hus betales med hva de bevislig har kostet konsesjonæren, med fra drag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden, mens rørledninger, maskiner og annet tilbehør innløses for deres tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Såfremt anleggene innløses, plikter staten å overta de av konsesjonæren med offentlig tillatelse inngåtte kontrakter om bortleie av kraft for et tidsrom som ikke må strekke seg utover 5 år etter innløsningen. Staten har rett til for sådan bortleie av kraft å kreve en godtgjørelse som svarer til den gjennomsnittlige betalte pris på elektrisk kraft her i riket for lignende formål. I mangel av minnelig overenskomst herom fastsettes prisen ved et av Kongen oppnevnt skjønn, hvis avgjørelse ikke kan påankes.

12.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til årlig å sette ut i vassdraget settefisk og/eller yngel av den art og på de steder som bestemmes av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i det vassdrag som berøres av reguleringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Hvis departementet forlanger det er konsesjonæren videre forpliktet til å anbringe gitter i inntaket for å hindre at fisk følger med driftsvatnet til turbinene. Maskevidden (spileavstand) blir i tilfelle å bestemme av departementet.

Hvis det ved reguleringen settes trær og busker under vatn er konsesjonæren forpliktet til å ryddiggjøre det neddemte areal eller deler av det i samråd med de fiskeriberettigede.

14.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

15.

Vasslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vasslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 500 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

16.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser skal betegnes

ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

17.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

18.

For så vidt det måtte påhvile de konsederte eiendommer eldre panteheftelser, servitutter av vesentlig betydning, leie rettigheter og lignende heftelser, plikter konsesjonæren innen to år å fjerne disse eller sørge for at de viker prioritet for de i konsesjonen pålagte forpliktelser, derunder mulkt, som måtte pålegges i henhold til denne. Heftelser av mindre betydning kan av vedkommende departement tillates å forbli stående. Alle heftelser, som etter konsesjonens tinglysing (jfr. post 20) er påført vedkommende eiendommer og gjenstander, bortfaller når disse ifølge konsesjonen overgår til staten eller innløses av denne.

Hvis forholdet ikke er brakt i orden innen den fastsatte frist, kan departementet pålegge

konsesjonæren en mulkt, stor kr. 100 pr. dag, som løper inntil saken er ordnet.

19.

Overtredelse av foranstående poster 1, 5 og 17 medfører i gjentakelsestilfelle tap av konsesjonen således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

20.

Idet konsesjonæren vedtar foranstående vilkår for konsesjon på vedkommende eiendoms-erhvervelser og reguleringsarbeider som forpliktende for seg og de konsederte eiendommer, inngår han på at ervervs- og regulerings-konsesjonen, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse, på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneting og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Departementet kan når som helst forlange at konsesjonæren sender inn kart i 2 eksemplarer over samtlige ervervede eiendommer og rettigheter, opptatt av en landmåler som departementet godkjenner og etter departementets nærmere bestemmelse.

Manøvreringsreglement

for regulering av Rauvatn i Tverråvassdraget i Rana herred.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 21. desember 1967.)

1.	
Reguleringsgrensene er:	
Øvre grense	kote 489,05
Nedre grense	kote 487,25
Reguleringshøyde	1,80 m

Høydene refererer seg til Vassdragsvesenets F. M. 8. på kote 488,854.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Til Rana kommune avgis vatn overensstemmende med pkt. 3 i overdragelsesdokument av 10. juli 1953.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets flomvassføring ikke forøkes. Når vasstanden i Rauvatn når kote 488,75 skal tappelukene åpnes så vasstanden så vidt mulig ikke overstiger nevnte høyder.

Heller ikke må lågvassføringen forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig kan vasslippingen skje etter behovet hos nedenforliggende kraftanlegg.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander og observeres og noteres — om det forlanges — regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes ved hver måneds utgang avskrift til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

6.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement avgjøres av vedkommende departement.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.